

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců JUDr. Lukáše Hloucha, Ph.D. a Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. v právní věci žalobce **O. B.**, zastoupeného JUDr. Ivanem Werlem, advokátem, se sídlem Vrchovecká 74/2, Velké Meziříčí, proti žalovanému **Krajskému úřadu Jihomoravského kraje, odboru dopravní správy**, se sídlem Žerotínovo náměstí 3/5, Brno, za účasti osob zúčastněných na řízení: a) L. S. a b) A. S., o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 1. 2015, č. j. JMK 133362/2014, sp. zn. S-JMK 133362/2014/ODOS,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.
- IV. Osoby zúčastněné na řízení a) a b) **n e m a j í p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Žalobce se žalobou ze dne 9. 3. 2015, doručenou soudu téhož dne, domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze 5. 1. 2015, č. j. JMK 133362/2014, sp. zn. S-JMK 133362/2014/ODOS (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Tišnov, odboru správy majetku a investic, silničního správního úřadu, ze dne 14. 10. 2014, č. j. MUTI 29173/2013/OSMI/14/Dv (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jehož zrušení se žalobce také domáhá, a kterým byla zamítnuta žádost žalobce o deklaraci existence účelové komunikace na pozemku parc. č. 1/1 a parc. č. 1/5 v k. ú. Prosatín.

[2] Zdejší soud v této právní věci již rozhodoval, a svým rozsudkem ze dne 12. 6. 2013, č. j. 31A 80/2010 – 95, zrušil rozhodnutí žalovaného vydané v předcházejícím správním řízení proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, byl v rozporu se spisy nebo v nich neměl oporu a vyžadoval rozsáhlé nebo zásadní doplnění. Zdejší soud v citovaném rozsudku vyslovil právní názor, kterým byl správní orgán v navazujícím řízení, které je nyní podrobena soudnímu přezkumu, vázán.

[3] Žalobce s podanou žalobou také podal návrh na přiznání odkladného účinku podané žalobě, kterému soud svým usnesením ze dne 22. 4. 2015, č. j. 31A 18/2015-49, nevyhověl.

II. Obsah žaloby

[4] Žalobce odůvodnil žalobu tím, že napadené rozhodnutí žalovaného je nezákonné a zdůraznil, že v dané věci muselo dojít minimálně k vydržení práva odpovídajícímu věcnému břemeni cesty ve prospěch žalobce. Dále není pravda, že by bylo ve správním řízení skutečně prokázáno, že má žalobce zajištěn příjezd ke své nemovitosti veřejně přístupovou účelovou komunikací na pozemku parc. č. 133 a parc. č. 132. Tato komunikace je podstatnou část roku nesjízdná a v tu dobu se k nemovitosti žalobce nedostane jinak, než-li po sporné komunikaci umístěné na pozemku parc. č. 1/1 a parc. č. 1/5. Žalovaný podle žalobce nezohlednil názor Ústavního soudu vyjádřený v nálezu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06. V dané věci neexistuje jiná alternativa přístupu pro žalobce a jeho rodinu k jeho nemovitostem, protože komunikace na pozemku parc. č. 1/1 a parc. č. 1/5 plní roli nezbytné komunikační spojnice. Vzhledem k situaci, že žalovaný ostatní zákonné znaky deklarace komunikace umístěné na pozemku parc. č. 1/1 a parc. č. 1/5 za účelovou komunikaci považoval za naplněné, má žalobce za to, že tím, že chybně zhodnotil existenci nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby, zatížil své rozhodnutí vadou nezákonnosti.

III. Vyjádření žalovaného a vyjádření osob zúčastněných na řízení

[5] Žalovaný ve svém vyjádření, doručeném soudu dne 13. 4. 2015, navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Zároveň se žalovaný obsáhle vyjádřil k otázce vydržení práva odpovídajícímu věcnému břemeni cesty, přičemž dospěl k závěru, že tvrzení žalobce o vydržení tohoto práva do jisté míry odporuje jeho tvrzení o existenci veřejně přístupné účelové komunikace. Dále se žalovaný vyjádřil k otázce existence či neexistence nutné komunikační potřeby, přičemž v souladu s prvostupňovým a napadeným rozhodnutím konstatoval, že komunikace na pozemku parc. č. 1/1 a parc. č. 1/5 tuto podmínku nutné komunikační potřeby nesplňuje, jelikož žalobce může pro obslužnost svých nemovitostí využít veřejně přístupnou účelovou komunikaci na pozemku parc. č. 133 a parc. č. 132, což obsáhle s odkazem na předloženou spisovou dokumentaci prokazuje. Žalovaný s ohledem na uvedené navrhuje zamítnutí žaloby v plném rozsahu.

[6] Osoby zúčastněné na řízení a) a b) ve svém přípisu, doručeném soudu dne 5. 10. 2015, se odvolaly na jejich vyjádření učiněné ve správním řízení a konstatovaly, že žalobce má zajištěn příjezd ke své nemovitosti veřejně přístupnou účelovou komunikací, která je v dobrém stavu a žalobce také tuto komunikaci využívá a dodávají, že žalobce má přístup ke svým nemovitostem, tedy není ve svých právech omezován.

[7] Vzájemná podání účastníci řízení a osoby zúčastněné na řízení obdrželi a jejich obsah je jim znám.

IV. Posouzení věci krajským soudem

[8] Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě dle ustanovení § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) osobou k tomu oprávněnou dle ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s. a jde o žalobu přípustnou ve smyslu ustanovení § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.

[9] Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s.ř.s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Dospěl k závěru, že žaloba není důvodná a na základě ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. ji zamítl. O žalobě soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, za podmínek vyplývajících z ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s. poté, kdy účastníci řízení s tímto postupem vyslovili souhlas, resp. v zákonné lhůtě nevyjádřili svůj nesouhlas.

[10] Podstata věci je založena na zodpovězení otázky, zda se na pozemku parc. č. 1/1 a parc. č. 1/5 v k. ú. Prosatín nachází veřejně přístupná účelová komunikace či nikoliv.

[11] Vzhledem k tomu, že v projednávané věci je důležitým předmětem posouzení otázka vzniku a existence veřejné účelové komunikace, krajský soud pokládal za nutné nejprve shrnout relevantní právní úpravu a judikaturu správních i civilních soudů týkající se dané problematiky.

[12] Právní režim pozemních komunikací upravuje zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „ZPK“), který je vymezuje jako „*dopravní cesty určené k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti*“ (srov. ustanovení § 2 odst. 1 ZPK). Pozemní komunikace jsou dle odstavce 2 téhož ustanovení členěny do čtyř kategorií, a to na dálnice, silnice, místní komunikace a účelové komunikace. Na rozdíl od dálnic, silnic a místních komunikací, které jsou ve vlastnictví osob veřejného práva, mohou být účelové komunikace ve vlastnictví soukromých subjektů.

[13] Podle ustanovení § 7 odst. 1 věty první ZPK je účelovou komunikací „*pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků*“. Tyto komunikace jsou veřejně přístupnými účelovými komunikacemi, přičemž zákon počítá i s účelovými komunikacemi, které nejsou veřejně přístupné, jedná-li se o „*pozemní komunikace v uzavřeném prostoru nebo objektu, které slouží potřebě vlastníka nebo provozovatele uzavřeného prostoru nebo objektu*“ (§ 7 odst. 2 zákona ZPK). V takovém případě je účelová komunikace přístupná „*v rozsahu a způsobem, který stanoví vlastník nebo provozovatel uzavřeného prostoru nebo objektu*“.

[14] Z citované právní úpravy tak vyplývá, že komunikace bude mít charakter účelové pozemní komunikace *ex lege* (tj. ze zákona, aniž by bylo třeba o její kategorizaci vydávat správní rozhodnutí), bude-li naplňovat zákonem vymezené pojmové znaky pozemní komunikace, jak jsou vymezené v ustanovení § 2 odst. 1 ZPK, a zároveň pojmové znaky účelové pozemní komunikace, vymezené v ustanovení § 7 odst. 1 (event. § 7 odst. 2) tohoto zákona.

[15] První dva znaky účelové komunikace tak definuje zákon o pozemních komunikacích. Jsou to 1.) zřetelná (v terénu patrná) cesta určená k užití vozidly a chodci pro účel dopravy a 2.) spojující jednotlivé nemovitosti pro potřeby jejich vlastníků nebo spojující tyto nemovitosti s ostatními pozemními komunikacemi nebo sloužící k obhospodařování zemědělských nebo lesních pozemků.

[16] Kromě shora uvedených náležitostí, které vyplývají přímo ze zákona, bude veřejně přístupná účelová komunikace existovat pouze se souhlasem vlastníka. Tento závěr vyplývá z dosavadní judikatury civilní i správní (viz např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 15. 11. 2000, sp. zn. 22 Cdo 1868/2000, a ze dne 7. 10. 2003, sp. zn. 22 Cdo 2191/2002, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 5 As 20/2003-64, a náleží Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06), která navazuje již na rozhodovací praxi předválečného Nejvyššího správního soudu. Ten mimo jiné dovodil, že „*pozemek, který je v soukromém vlastnictví, lze uznati za veřejnou cestu jen tehdy, jsou-li splněny dva předpoklady, a to jednak, že pozemek byl věnováním buďsi výslovným nebo z konkludentních činů vlastníka poznatelným k obecnému užívání určen, jednak že toto užívání slouží k trvalému ukojení nutné potřeby komunikační.*“ (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 1932, sp. zn. 10729/32, č. 10017/1932 Boh. A).

[17] Co se týče „kvality“ souhlasu vlastníka, ten může být buď výslovný, či konkludentní. Jestliže však vlastník se zřízením účelové komunikace souhlasil, jsou jeho soukromá práva v takovém případě omezena veřejnoprávním institutem obecného užívání pozemní komunikace, které nemůže být vyloučeno jednostranným úkonem vlastníka, jenž takový souhlas udělil, ani jeho právními nástupci (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 2. 2006, sp. zn. 22 Cdo 1173/2005). Jestliže vlastník pozemku v minulosti, kdy pozemek začal sloužit jako účelová komunikace, s tímto nevyslovil kvalifikovaný nesouhlas, jde o účelovou komunikaci, vzniklou ze zákona. Stačí, aby vlastník strpěl užívání pozemku jako komunikace, v případě nesouhlasu musí však jít o aktivní jednání. Pokud vznikne účelová komunikace, je její právní status závazný i pro budoucí majitele pozemku – účelové komunikace, tyto nejsou oprávněni komunikaci ze své vůle uzavřít. Výjimku z tohoto pravidla tvoří pouze případy, kdy nedochází k převodu mezi soukromými subjekty, ale kdy je komunikace nabývána od veřejnoprávní korporace – zde nelze souhlas bez dalšího presumovat (výše citovaný nálezný Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 268/06). Veřejnou cestou se tedy pozemek stává jeho věnováním obecnému užívání, ať již vlastníkem výslovně projeveným souhlasem nebo konkludentním strpěním (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 5 As 27/2009-66; publikován ve Sbírce NSS pod č. 2012/2010 Sb.).

[18] Druhou judikatorně dovozenou podmínkou pro vznik veřejně přístupné účelové komunikace je též existence nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby. Existují-li tedy jiné způsoby, jak dosáhnout sledovaného cíle (zajištění komunikačního spojení nemovitostí), aniž by došlo k omezení vlastnického práva, je třeba dát před omezením vlastnického práva přednost těmto jiným způsobům (srov. již opakovaně citovaný nálezný Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 268/06).

[19] Ve shrnutí se tedy doktrína (srov. Slováček, David. *Veřejně přístupná účelová komunikace*. Právní rozhledy 13-14/2013, s. 462) a ostatně i právní (viz dlouhodobá činnost např. veřejného ochránce práv – srov. např. *Veřejné cesty – místní a účelové komunikace: sborník stanovisek veřejného ochránce práv*. 2 vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, s. 11 a 36 a násl.) a soudní (viz opakovaně citovaný nálezný Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 268/06) praxe shoduje celkem na teorii čtyř znaků veřejně přístupné účelové komunikace. Jimi tedy jsou: 1.) zřetelná (v terénu patrná) cesta určená k užití vozidla a chodci pro účel dopravy; 2.) spojující jednotlivé nemovitosti pro potřeby jejich vlastníků nebo spojující tyto nemovitosti s ostatními pozemními komunikacemi nebo sloužící k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků (tzv. zákonný účel); 3.) souhlas vlastníka s užíváním cesty neomezeným okruhem osob (veřejností) a 4.) nutná komunikační potřeba. Naplnění těchto znaků bylo předmětem zkoumání tohoto soudu. Mezi účastníky řízení není sporu o existenci první, druhé a třetí podmínky; předmětem sporu pak zůstává naplnění čtvrté podmínky, tedy existence nutné komunikační potřeby.

[20] Podle recentní judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2015, č. j. 6 As 213/2015-14): „*Souhlas vlastníka je tím znakem veřejně přístupné účelové komunikace (§ 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích), u něhož je třeba zhodnotit, zda cestu užíval blíže neurčený okruh osob (tj. veřejnost). Znak nutné komunikační potřeby se naopak zkoumá vždy ve vztahu ke konkrétním dotčeným nemovitostem, pro něž sporná cesta plní roli komunikační spojnice.*

Oba uvedené znaky musí být naplněny, aby bylo možno na soukromém pozemku deklarovat veřejnou cestu, avšak zkoumat je třeba každý z nich zvlášť.“

[21] Ke splnění třetí podmínky soud konstatuje toliko to, že žalovaný v napadeném rozhodnutí na str. 3 jednoznačně uvedl, že „znak souhlasu s obecným užíváním byl naplněn“. Zdejší soud má tedy za nesporné, že byla naplněna třetí podmínka existence účelové komunikace a zcela se odkazuje na závěry žalovaného uvedené v napadeném rozhodnutí.

[22] Zdejší soud se tedy zabýval splněním poslední, čtvrté, podmínky, tedy existencí nutné komunikační potřeby, jelikož kdyby nebyla tato podmínka splněna, nebylo by možné účelovou komunikaci na předmětném pozemku deklarovat.

[23] Zdejší soud ve svém předcházejícím rozsudku v dané věci ze dne 12. 6. 2013, č. j. 31A 80/2010 – 95, zavázal správní orgán, že:

„Aby mohlo dojít k deklaraci veřejně přístupné účelové pozemní komunikace, musí být na základě analýzy jednotlivých komunikačních možností v daném území doložena existence nezbytné komunikační potřeby. Tato nezbytnost nastává tehdy, pokud se v dané lokalitě nenachází alternativa k předmětné komunikaci, o níž by bylo možné vzhledem ke konkrétním podmínkám v území ještě rozumně uvažovat. Vhodnými alternativami přitom obecně mohou být i ty, které představují zhoršení komunikačních možností, např. co do vzdálenosti přístupu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2011, čj. 2 As 44/2011 - 99). K posuzování kvality alternativních komunikací se vyjádřil Nejvyšší správní soud též v rozsudku ze dne 16. 3. 2010, čj. 5 As 3/2009 - 76, a to tak, že pokud existuje jiná srovnatelná alternativa pro zajištění plnohodnotného komunikačního spojení, která by současně šetrněji zasahovala do oprávněných zájmů vlastníků sporné cesty, bylo by jí třeba dát na základě principu proporcionality přednost. Předpokladem takového závěru musí být zejména zjištění, zda je případná alternativní veřejně přístupná účelová komunikace udržovaná, průjezdná i při špatném počasí a v zimním období, vhodná pro nezbytný obslužný provoz rodinného domu osob zúčastněných na řízení většími vozidly (např. popeláři, fekální vůz, dovoz paliva, hasiči, vůz záchranné služby apod.).

[...]

Soud proto zavázal žalovaného, aby dostatečným způsobem zjistil údaje o kvalitě obou cest (důkaz předložen žalobcem v řízení o kasační stížnosti) a zda stav komunikace na pozemku p.č. 133 umožňuje, aby tato cesta mohla být považována za srovnatelnou alternativu. K tomu by bylo vhodné užít katastrální mapu a posoudit nutnost příjezdu na parcelu č. 3/2 k.ú. Prosatín, když dle katastrální mapy žalobce bydlí v domě čp. 11, kde se jeví příjezd přes p.č. 133 výhodnější a žalobce tvrdí, že matka žije v jeho nemovitosti.

[...]

Následně je nutno posoudit všechny zjištěné skutečnosti, podložené důkazy a následně rozhodnout, jak uvádí NSS ve svém rozsudku ze dne 9. 1. 2013 sp. zn. 8 As 19/2013, zda

sporná komunikace plní podmínky veřejné účelové komunikace dle § 7 zákona č. 13/1997 Sb. a zda je zde doložena existence nezbytné komunikační potřeby.“

[24] Zdejší soud konstatuje, že správní orgány do spisové dokumentace doložily následující důkazy pro zhodnocení existence či neexistence nutné komunikační potřeby, a pro zhodnocení alternativy pro zajištění plnohodnotného komunikačního spojení, a to na pozemku parc. č. 133 a parc. č. 132: výpis z katastru nemovitostí; vyjádření Obecního úřadu Kuřimská Nová Ves ze dne 6. 9. 2014 (podepsané starostkou obce); fotografie ze zimy 2012 a 2013 s popisem; letecký snímek předmětné lokality a informace o pozemku s popisem; a na základě těchto důkazů pak učinily správní uvážení, které odůvodnily.

[25] Zdejší soud shledává, že správní orgány výše uvedené důkazy správně posoudily a ve shodě s jejich právními závěry soud konstatuje, že alternativní cesta nacházející se na pozemku parc. č. 133 a parc. č. 132 je delší pouze o cca 150 m, než cesta na pozemku parc. č. 1/1 a parc. č. 1/5, přičemž její kvalita je ve stavebním stavu odpovídajícímu nezpěvněné účelové komunikaci běžně sjízdné osobním vozidlem i dalšími většími vozidly nutnými pro správu nemovitostí žalobce (např. popeláři, fekální vůz, dovoz paliva, hasiči, vůz záchranné služby apod.). Navíc z vyjádření Obecního úřadu Kuřimská Nová Ves ze dne 6. 9. 2014 vyplývá, že žalobce nikdy ani nepožádal obec o případnou opravu komunikace nacházející se na pozemku parc. č. 133 a parc. č. 132 s tím, že tuto opravu dokonce provedla osoba zúčastněná na řízení b). Dále z tohoto vyjádření obce jednoznačně vyplývá, že sníh se na předmětné komunikaci prohrnuje stejně jako na ostatních komunikacích v obci s tím, že je zajištěn kamennou drtí. O skutečnosti provádění zimní údržby pak podle soudu bezpochyby svědčí i fotografie z let 2012 a 2013 založené ve správním spise, které svědčí i o sjízdnosti předmětné komunikace na pozemku parc. č. 133 a parc. č. 132. Zdejší soud se také ztotožňuje se závěry správních orgánů, které vyplývají z předložené spisové dokumentace, že sporná komunikace na pozemku parc. č. 1/1 a parc. č. 1/5 ve vlastnictví osob zúčastněných na řízení a) a b) je pouze zatravněná a není nikterak zpevněná, a svou kvalitou se tedy nikterak neliší od alternativní trasy po veřejně přístupné účelové komunikaci nacházející se na pozemku parc. č. 133 a parc. č. 132. Nelze ani podle soudu zpochybnit správnou úvahu správních orgánů, že se dá předpokládat, že komunikace s travnatým povrchem by byla po dešti či sněžení rozježděna tak, že by byla v horším stavu, než veřejně přístupná účelová komunikace na pozemku parc. č. 133 a parc. č. 132. Soud také nemůže odhlédnout od faktu, že by osoby zúčastněné na řízení a) a b), tedy fyzické osoby – vlastníci pozemku parc. č. 1/1 a parc. č. 1/5 – musely předmětnou komunikaci udržovat sjízdnou pouze pro potřebu žalobce a nikoho jiného, a to na své vlastní náklady.

[26] Zdejší soud po studiu předložené spisové dokumentace shledává, že správní orgány zcela dostaly uvedeným právním závěrům zdejšího soudu (uvedeným v bodě [23] tohoto rozsudku, na které soud odkazuje) a správně posoudily a dostatečně ve správním řízení prokázaly, že předmětný sporný pozemek (parc. č. 1/1 a parc. č. 1/5) nenaplnuje podmínku existence nutné komunikační potřeby, jelikož komunikace na pozemku parc. č. 133 a parc. č. 132 je alternativní veřejně přístupnou účelovou komunikací, která je dostatečně udržovaná, průjezdná i při špatném počasí a v zimním období; a při zohlednění závěrů Nejvyššího správního soudu vyjádřených v rozsudku ze dne 16. 3. 2010, č. j. 5 As 3/2009 – 76 („*pokud existuje jiná srovnatelná alternativa pro zajištění plnohodnotného komunikačního spojení,*

kteřa by současně šetrněji zasahovala do oprávněných zájmů vlastníků sporné cesty, bylo by jí třeba dát na základě principu proporcionality přednost“) je třeba dát komunikaci na parc. č. 133 přednost při jejím využívání žalobcem, a nikoliv deklarovat účelovou komunikaci na pozemku parc. č. 1/1 a parc. č. 1/5, který je ve vlastnictví soukromých subjektů (osob zúčastněných na řízení) – soud tedy zohlednil zásadu proporcionality.

[27] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2011, čj. 2 As 44/2011-99 (publikován ve Sbírce NSS pod č. 2370/2011 Sb.): *„podmínka existence nezbytné komunikační potřeby je splněna, pokud se v dané lokalitě nenachází k předmětné komunikaci alternativa, o níž by bylo možné vzhledem ke konkrétním podmínkám v území ještě rozumně uvažovat.“* Z hlediska daného území je pak touto alternativou jednoznačně veřejná komunikace – pozemek parc. č. 133 a parc. č. 132. Jak vyplývá i z Nálezu Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06: *„existují-li jiné způsoby, jak dosáhnout sledovaného cíle (zajištění komunikačního spojení nemovitostí), aniž by došlo k omezení vlastnického práva, je třeba dát před omezením vlastnického práva přednost těmto jiným způsobům“.* Zdejší soud také musí konstatovat, že komunikace na pozemku parc. č. 1/1 a parc. č. 1/5 je ve své podstatě „zkratkou“ k nemovitosti žalobce nacházející se na pozemku soukromých osob a správní orgány správně v rámci své správní diskrece posoudily předmětnou komunikaci jako „cestu z pohodlí“, přičemž žalobce má k dané cestě zcela přijatelnou alternativu. A vzhledem k faktu, že žalobce nedoložil v rámci soudního řízení žádné další důkazy, kterými by mohl prokázat nutnou komunikační potřebu, musel zdejší soud rozhodnout tak, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozhodnutí.

[28] S ohledem na vše výše uvedené zdejší soud uzavírá, že nejsou splněny zákonné podmínky pro přiznání existence veřejné účelové komunikace na pozemku parc. č. 1/1 a parc. č. 1/5 a to z důvodu neexistence nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby, přičemž pozitivním rozhodnutím o žádosti žalobce ve správním řízení by byla nezákonným způsobem omezena vlastnická práva majitelů předmětného pozemku – osob zúčastněných na řízení a) a b). Zdejší soud tedy shrnuje, že jádrem jeho rozhodnutí je zejména ten fakt, že určitá cesta může být považována za veřejně přístupnou účelovou komunikaci jen tehdy, pokud se v dané lokalitě nenachází žádná alternativa přístupu a/nebo příjezdu k nemovitostem, jejichž vlastníci tuto cestu využívají, o níž by bylo možné rozumně uvažovat [srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2011, sp. zn. 22 Cdo 5213/2009; ze dne 20. 9. 2011, sp. zn. 22 Cdo 4003/2009; ze dne 17. 10. 2012, sp. zn. 22 Cdo 766/2011; a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, sp. zn. 5 As 27/2009 (publikován pod č. 2012/2010 Sb. NSS); ze dne 7. 4. 2011, sp. zn. 2 As 84/2010; ze dne 9. 6. 2011, sp. zn. 5 As 36/2010 (publikován pod č. 2390/2011 Sb. NSS); ze dne 16. 3. 2010, sp. zn. 5 As 3/2009; a ze dne 9. 1. 2013, sp. zn. 8 As 19/2012]. Žalobní námitky žalobce jsou tedy nedůvodné.

[29] Zdejší soud nad rámec výše uvedeného jen konstatuje, že předmětem tohoto soudního řízení je posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí, nikoliv otázka posouzení vydržení práva odpovídajícímu věcnému břemeni cesty ve prospěch žalobce, které je případně otázkou pro soudy civilní, nikoliv pro soud správní, proto se této otázce soud věnovat nebude.

V. Shrnutí a náklady řízení

[30] S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že rozhodnutí žalovaného, kterým bylo odvolání žalobce zamítnuto, bylo vydáno v souladu se zákonem a shora uvedené žalobní námitky uplatněné žalobcem nejsou důvodné. Soudu tedy nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítnout.

[31] Výrok o nákladech řízení má oporu v § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

[32] Osoby zúčastněné na řízení a) a b) nemají právo na náhradu nákladů řízení, protože soud osobám zúčastněným na řízení neuložil žádnou povinnost, nebylo proto možné jim přiznat právo na náhradu nákladů řízení, jelikož jim žádné náklady ve smyslu § 60 odst. 5 věta první s.ř.s. nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 9. března 2016

JUDr. Jaroslava Skoumalová
předsedkyně senátu